

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: TT-20Sa/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2022200294
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Filip Hudec
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2026:2022200294.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v konaní pred sudcom JUDr. Filipom Hudecom v právnej veci žalobkyne: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. X/X, XXX XX F., štátna občianka SR, zast. Advokátska kancelária ŠKODLER & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Dobšinského 12, 811 05 Bratislava, IČO: 47 238 232, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8 - 10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484, v konaní o správnej žalobe v sociálnych veciach, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 04.10.2022, takto

rozhodol:

- I. Správny súd v Bratislave žalobu z a m i e t a .
- II. Žalovanej súd právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I.
Administratívne konanie a rozhodnutie žalovaného

1. Sociálna poisťovňa, pobočka Trnava (ďalej len „prvostupňový orgán“) rozhodnutím č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 26.04.2017 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“), podľa § 178 ods. 1 písm. a) deviaty bod a § 240 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej aj „ZSP“) v znení neskorších predpisov predpísala žalobkyňi ako samostatne zárobkovo činnéj osobe za obdobie október 2009, november 2009, december 2009, január 2010, február 2010, marec 2010, apríl 2010, máj 2010, jún 2010, júl 2010, august 2010, september 2010, október 2010, november 2010, december 2010, penále v sume 3.812,84 eur vypočítané z dlžnej sumy poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, poistného na invalidné poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity (ďalej len „poistné a príspevky“), vo výške 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, respektíve do dňa začatia kontroly (t. j. do dňa 26.04.2017). Neoddeliteľnou súčasťou prvostupňového rozhodnutia je príloha. Prvostupňový orgán odôvodnil prvostupňové rozhodnutie tým, že vzhľadom na to, že žalobkyňa ako samostatne zárobkovo činná osoba neodviedla včas poistné a príspevky (za mesiac október 2009) a odviedla ich v nižšej sume (v mesiacoch október 2009, november 2009, december 2009, január 2010, február 2010, marec 2010, apríl 2010, máj 2010, jún 2010, júl 2010, august 2010, september 2010, október 2010, november 2010, december 2010), tak jej za to predpísal penále ako je uvedené vyššie. Proti tomuto prvostupňovému rozhodnutiu podala žalobkyňa včas odvolanie.

2. Sociálna poisťovňa, ústredie, rozhodnutím č. XXXXX-X/XXXX-XX/XX zo dňa 05.06.2017, konanie o odvolaní prerušila z dôvodu, že prebiehalo súdne konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej vo veci predpísania poistného za to isté sporné obdobie, pričom rozhodnutie vo veci

predpísania poistného má bezprostredný vplyv na rozhodnutie vo veci predpísania penále. Konanie bolo teda prerušené až do dňa právoplatného ukončenia súdneho konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 23.01.2017, t. j. do 06.03.2020.

3. Konanie o odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu (vo veci predpísania penále) bolo opätovne prerušené aj rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXXXX-X/XXXX-XX/XX zo dňa 18.06.2020, a to z dôvodu začatia súdneho konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie vo veci zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby. Konanie bolo teda prerušené až do právoplatného ukončenia predmetného súdneho konania vo veci zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby, t. j. do 05.08.2022.

4. Po právoplatnom ukončení súdneho konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie vo veci zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby, rozhodnutím č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 04.10.2022 Sociálna poisťovňa, ústredie ako odvolací orgán (ďalej len „žalovaná“) podľa § 218 ods. 2 ZSP odvolanie žalobkyne proti prvostupňovému rozhodnutiu (č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 26.04.2017) prvostupňového orgánu v celom rozsahu zamietla a predmetné prvostupňové rozhodnutie potvrdila (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“). Napadnuté rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.10.2022.

5. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaná najskôr uviedla, že Sociálna poisťovňa, pobočka Trnava dňa 02.11.2016 vydala rozhodnutie č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, ktorým predpísala žalobkyňu ako povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osobe, poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity za mesiace október 2009 až december 2010 v celkovej sume 3.812,84 eur. Na základe odvolania žalobkyne, Sociálna poisťovňa, ústredie ako odvolací orgán, vydala dňa 23.01.2017 rozhodnutie č. XXXXX-X/XXXX-XX, ktorým rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX pozmenila z dôvodu formálneho nedostatku, ktorý však nemal vplyv na výšku predpísaného poistného, ani na povinnosť žalobkyne túto dlžnú sumu uhradiť. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXXXX-X/XXXX-XX nadobudlo právoplatnosť dňa 08.02.2017. Následne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXXXX-X/XXXX-XX bolo na základe žaloby podanej žalobkyňou preskúmané Krajským súdom v Trnave, ktorý rozsudkom sp. zn. 20Sa/11/2017-64 zo dňa 23.03.2018 žalobu žalobkyne zamietol. Proti predmetnému rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20Sa/11/2017-64 žalobkyňa podala kasačnú sťažnosť, ktorú Najvyšší súd Slovenskej republiky zamietol rozsudkom sp. zn. 9Sžsk/116/2018 zo dňa 29.01.2020 (právoplatné dňa 06.03.2020). Ďalej uviedla aj to, že Sociálna poisťovňa, pobočka Trnava dňa 03.05.2016 vydala rozhodnutie č. 63969- 28/2016TT, ktorým rozhodla, že žalobkyňu ako samostatne zárobkovo činnnej osobe povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie nezaniklo dňa 30.09.2009, ale zaniklo dňa 31.12.2010. Na základe odvolania žalobkyne, Sociálna poisťovňa, ústredie ako odvolací orgán, vydala dňa 21.09.2016 rozhodnutie č. XXXXX-X/XXXX-XX, ktorým rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava č. 63969-28/2016TT potvrdila. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXXXX-X/XXXX-XX nadobudlo právoplatnosť dňa 03.10.2016. Dňa 29.05.2018 bol Sociálnej poisťovni, ústredie doručený protest prokurátora z krajskej prokuratúry Bratislava, v ktorom prokurátor žiadal rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava č. 63969-28/2016TT a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXXXX-X/XXXX-XX ako nezákonné zrušiť. Sociálna poisťovňa, ústredie podanému protestu prokurátora nevyhovela a dňa 26.06.2018 protest prokurátora odstúpila Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky ako dozornému orgánu, na rozhodnutie vo veci. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky dňa 24.07.2018 vydalo rozhodnutie č. 16760/2018-M_OVP, ktorým protestu prokurátora nevyhovelo. Dňa 09.08.2018 podala žalobkyňa proti rozhodnutiu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 16760/2018-M_OVP rozklad. Na základe podaného rozkladu minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky vydal dňa 05.10.2018 rozhodnutie č. 19557/2018-M_OSL, ktorým zamietol rozklad žalobkyne a rozhodnutie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 16760/2018-M_OVP potvrdil. Rozhodnutie č. 19557/2018-M_OSL nadobudlo právoplatnosť dňa 12.10.2018. Dňa 11.12.2018 podala Krajská prokuratúra Bratislava žalobu, ktorou sa domáhala súdneho preskúmania zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 21.09.2016. Podaním zo

dňa 02.06.2021 vzala Krajská prokuratúra Bratislava žalobu späť, preto Krajský súd v Bratislave dňa 29.09.2021 vydal uznesenie sp. zn. 7Sa/110/2018-132, ktorým predmetné konanie zastavil. Keďže žalobkyňa podala dňa 11.11.2021 proti uzneseniu sp. zn. 7Sa/110/2018-132 kasačnú sťažnosť, v konaní pokračoval Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ktorý uznesením sp. zn. 7Ssk/26/2022 zo dňa 06.07.2022 kasačnú sťažnosť zamietol (uznesenie právoplatné dňa 05.08.2022).

6. Ďalej konštatovala, že Trnavský samosprávny kraj dňa 24.03.2006 rozhodnutím č. TA/2006/1903 vyhovel žiadosti žalobkyne o vydanie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia v ambulancii v kategórii lekár v špecializačnom odbore: všeobecné lekárstvo, so začiatkom prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia dňom 01.04.2006; rozhodnutím Trnavského samosprávneho kraja č. TA/949/2009/OZaHF-004 z 03.08.2009 bolo žalobkyňi dňom 30.09.2009 zrušené vyššie uvedené povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia a zároveň Trnavský samosprávny kraj vyhovel žiadosti spoločnosti DK Praktik s r.o. a povolil prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia - ambulancia, v kategórii lekár, v špecializačnom odbore: všeobecné lekárstvo, so začiatkom prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia dňom 01.10.2009. Ďalej konštatovala, že z pokladov vyplýva, že žalobkyňa dňa 05.10.2009 predložila Sociálnej poisťovni, pobočka Trnava Registračný list fyzickej osoby - odhlášku z povinného nemocenského poistenia a z povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činné osoby s dňom zániku týchto poistení 30.09.2009.

7. Uviedla, že licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe sa považuje za oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu a zakladá držiteľovi tejto licencie status samostatne zárobkovo činné osoby na účely sociálneho poistenia podľa ustanovenia § 5 ZSP. Konštatovala, že držiteľ licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe je oprávnený vykonávať zdravotnícke povolanie a dosahovať príjmy z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Mala za to, že dňom nadobudnutia právoplatnosti licencie L1A na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolaní lekár v odbore všeobecné lekárstvo žalobkyňa nadobudla právne postavenie samostatne zárobkovo činné osoby na účely sociálneho poistenia - takéto právne postavenie sa týka aj lekárov - zamestnancov, ktorí sú okrem licencie L1C na výkon odborného zástupcu v povolaní lekár, aj držiteľmi licencie L1A na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolaní lekár, aj keď tento druh licencie nevyužívajú. Uviedla, že zo spisového materiálu vyplýva aj to, že žalobkyňi bola Slovenskou lekárskou komorou dňa 02.12.2005 vydaná licencia č. G./XX na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolaní lekár v odbore všeobecné lekárstvo - z rozhodnutia Slovenskej lekárskej komory č. G./XX zo dňa 14.11.2014 vyplýva aj to, že licencia č. G./XX bola na základe žiadosti žalobkyne zrušená až ku dňu 31.12.2014. Konštatovala, že Sociálna poisťovňa vydá rozhodnutie o vzniku, prerušení a zániku povinného sociálneho poistenia v sporných prípadoch, t. j. keď odvádzateľ poistného nepodá Registračný list fyzickej osoby, respektíve ho podá nesprávne vyplnený - v prípade žalobkyne bol podaný Registračný list fyzickej osoby - odhláška, s dátumom zániku poistenia 30.09.2009, na základe ktorého bola žalobkyňa registrovaná v Registri poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia Sociálnej poisťovne ako samostatne zárobkovo činná osoba v období do 30.09.2009. Ďalej uviedla, že žalobkyňa ako samostatne zárobkovo činná osoba však splnila aj v období od 01.10.2009 do 31.12.2010 podmienky pre vznik a trvanie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia - keďže Registračný list fyzickej osoby - odhláška, s dátumom zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia 30.09.2009, ktorú predložila žalobkyňa Sociálnej poisťovni, pobočka Trnava bola považovaná za spornú, bolo po preukázaní všetkých skutočností, súvisiacich s predmetnou vecou, dňa 03.05.2016 vydané rozhodnutie č. 63969-28/2016TT, ktorým pobočka rozhodla, že žalobkyňi povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činné osoby nezaniklo dňa 30.09.2009, ale zaniklo dňa 31.12.2010. Konštatovala, že prvostupňový orgán vykonal na základe údajov uvedených v systéme Sociálnej poisťovne porovnanie správnosti a včasnosti odvodu poistného a zistil, že žalobkyňa ako povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, poistné za mesiace október 2009 až december 2010 nezaplatila v lehote splatnosti (rozpis: Príloha k rozhodnutiu č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 26.04.2017) - na základe zistenia skutočného stavu veci bolo žalobkyňi prvostupňovým rozhodnutím v súlade so ZSP v znení neskorších predpisov predpísané penále v sume 3.812,84 eur. Mala za to, že námietky žalobkyne uvedené v odvolaní nezakladajú dôvod na zmenu alebo na zrušenie prvostupňového rozhodnutia. Konštatovala, že v zmysle ZSP v znení neskorších predpisov Sociálna poisťovňa je pri rozhodovaní o penále oprávnená skúmať iba to, či poistné bolo zaplatené v lehote splatnosti a v správnej výške, pričom za platenie poistného v správnej sume a v lehote splatnosti

poistného bola zodpovedná výlučne žalobkyňa. Mala za to, že prvostupňový orgán postupoval pri predpísaní penále prvostupňovým rozhodnutím v zmysle zákona - penále bolo žalobkyni vypočítané a predpísané prvostupňovým rozhodnutím z alikvotnej čiastky poistného zaplateného po zákonom ustanovenej lehote za mesiac október 2009, a to odo dňa splatnosti poistného do dňa jeho úhrady; ďalej bolo predpísané penále z dlžných súm poistného, a to za mesiace október 2009 až december 2010 odo dňa splatnosti poistného do dňa začatia kontroly, t. j. do dňa 26.04.2017 (dátum vydania prvostupňového rozhodnutia). Konštatovala, že v rámci odvolacieho konania bolo preukázané, že penále bolo prvostupňovým rozhodnutím predpísané zo správne zistenej dlžnej sumy poistného, so správnym počtom dní omeškania a v správnej výške – prvostupňové rozhodnutie považovala za vecne správne a v súlade so zákonom.

II. Žaloba

8. Žalobkyňa sa žalobou doručenou Krajskému súdu v Trnave dňa 21.10.2022 domáhala zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci žalovanej na ďalšie konanie. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že napadnuté rozhodnutie považuje za nesprávne a nezákonné z dôvodu, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tvrdila, že prvostupňový orgán rozhodol o predpísaní penále napriek tomu, že penále sa premlčalo. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžso/28/2016 z 25.01.2018, podľa ktorého „Pokiaľ takéto ustanovenie predpis verejného práva neobsahuje, je výrazom „premlčanie“ fakticky mienená preklúzia, ku ktorej správny orgán prihlíada z úradnej povinnosti. Povinnosťou orgánu štátnej moci pri aplikácii zákonnej úpravy je vykladať právnu normu na vec sa vzťahujúcu v súlade s účelom a zmyslom zákona zákonodarcom sledovaného a súčasne vykonať konformný výklad príslušnej právnej normy v súlade s ústavou a medzinárodnými dokumentmi. Z uvedeného dôvodu vychádzajúc z účelu a zmyslu zákonnej úpravy vo vzťahu predpisania penále za nesplnenie si zákonnej povinnosti zaplatiť poistné riadne a včas pri aplikácii čl. 6 Dohovoru, pokiaľ aj zákonodarcou používa gramatické vyjadrenie „premlčanie“, obsahom zákonná úprava plynutia lehoty spĺňa znaky „preklúzie“, z ktorých dôvodov, lehota stanovená na predpísanie penále v zákone o sociálnom poistení je preklúziívna, a nie premlčacia. Penále musí sociálna poisťovňa predpísať v lehote stanovenej zákonom právoplatne a nestačí, aby v tejto lehote bolo vydané neprávoplatné rozhodnutie o predpísaní penále.“ Pre prípad argumentácie žalovanej, že poistné je predpísané dňom začatia konania vo veci predpisania poistného, respektíve vydaním rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 07.09.2017 poukázala na to, že zo žiadneho ustanovenia ZSP nevyplýva, že by začatím prvostupňového konania alebo vydaním prvostupňového rozhodnutia pobočky došlo k spočívaniu premlčacej lehoty určenej v ust. 147 ods. 1 ZSP. Tvrdila, že včas a oprávnenou osobou podané odvolanie má dva účinky – suspenzívny a devolutívny účinok - suspenzívny (odkladný) účinok sa prejavuje vo vzťahu k právoplatnosti rozhodnutia a vykonateľnosti rozhodnutia a devolutívny účinok znamená, že vec sa presúva na orgán druhého stupňa. Mala za to, že podané odvolanie znamená odklad právoplatnosti rozhodnutia až do rozhodnutia o odvolaní, teda že až do končenej rozhodnutia nemožno rozhodnutie vykonať a teda dochádza k odkladu plnenia povinnosti, jeho vynútenia. Ďalej uviedla, že ak by zákonodarcou mal v úmysle, aby sa premlčanie/preklúzia viazala na deň vydania rozhodnutia, respektíve deň začatia konania o predpísaní poistného/penále, výslovne by upravil, že premlčanie/preklúzia sa spája so začatím konania, tak ako zákonodarcou upravil uplatnenie práva v iných predpisoch (napr. § 83 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z.z., § 24 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z., § 91 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z.). Bola toho názoru, že tým že zákonodarcou takto premlčanie/preklúziu neupravil, tak premlčanie/preklúzia poistenia/penále sa viaže na deň právoplatnosti rozhodnutia o predpísaní poistného/penále (obdobne napr. § 64 ods. 11 zákona č. 581/2004 Z.z., § 23 ods. 8 zákona č. 129/2010 Z.z., 48 ods. 14 zákona č. 56/2012 Z.z.). Ďalej upriamila pozornosť aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžsk/84/2019 zo dňa 30.06.2021, podľa ktorého „Na to, aby mohli nastať účinky spočívania alebo pretrhnutia premlčacej lehoty už vydaním rozhodnutia (bez ohľadu na to, či takéto rozhodnutie nadobudne právoplatnosť), by musel byť takýto následok vyslovene upravený v zákone (porovnaj napr. ust. § 16 odst. 1 zákona České národní rady ze dne 20. listopadu 1992 o pojistném na veřejné zdravotní pojištění č. 592/1992 Sb.). Zákon o sociálnom poistení obsahuje ustanovenia, v ktorých zákonodarcou vyslovene uviedol, kedy premlčacia doba neplynie (§ 114 ods. 2, § 236 ods. 2 a § 237 ods. 2). V súvislosti so samotným úkonom vydania prvostupňového rozhodnutia však takéto následky zákon nespája.“ Bola toho názoru, že došlo k premlčaniu (k preklúzii) predpísaného penále. Nežiadala nariadenie pojednávania.

III.

Vyjadrenia účastníkov konania

9. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe zo dňa 06.12.2022 zopakovala priebeh administratívneho konania, ako aj všetky argumenty ktorými odôvodňovala napadnuté rozhodnutie. Konštatovala, že žalobkyňa bola v spornom období považovaná za samostatne zárobkovo činnú osobu podľa § 5 písm. c) ZSP v znení účinnom do 31.12.2010 na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekárov vykonávanej podľa § 10 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov číslo: L1A/TT/0484/05, vydané Slovenskou lekárskou komorou dňa 02.12.2005 - predmetná licencia bola na žiadosť žalobkyne zrušená Slovenskou lekárskou komorou rozhodnutím číslo: LZA/TT/0484/05 zo dňa 14.11.2014, ku dňu 31.12.2014. Vzhľadom na príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti, ktorý žalobkyňa dosiahla v rozhodujúcom období, t. j. v roku 2008 (1 773 336,00 Sk) a 2009 (50 609,91 Sk), vzniklo žalobkyňi v spornom období aj povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie, s následnou odvodovou povinnosťou. Keďže žalobkyňa za sporné obdobie preukázateľne nezaplatila poistné v súlade s § 143 ods. 1 ZSP v znení neskorších predpisov prvostupňový orgán bol podľa ustanovenia § 240 ods. 1 ZSP povinný penále predpísať. Pri predpísaní penále Sociálna poisťovňa v súlade so ZSP vychádzala zo sumy poistného za sporné obdobie, ktoré v deň splatnosti poistného žalobkyňa neuhradila – prvostupňový orgán predpísal penále odo dňa splatnosti poistného do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici za časť mesiaca október 2009 a za zvyšnú časť mesiaca október 2009 a za mesiace november 2009 až december 2010 do dňa začatia kontroly, t. j. do 26.04.2017. Uviedla, že záväzným podkladom na vydanie rozhodnutia vo veci predpísania penále bolo rozhodnutie vo veci zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia a rozhodnutie vo veci predpísania poistného, ktoré predchádzali vydaniu rozhodnutia vo veci predpísania penále a ich zákonnosť bola podrobená aj súdnemu prieskumu. Mala za to, že vydanie žalobou napadnutého rozhodnutia o predpísaní penále má právnu oporu v § 240 ods. 1 a 2 v spojení s § 142 ods. 1 a § 143 ods. 1 ZSP v znení neskorších predpisov - § 240 ods. 1 ZSP neukladá Sociálnej poisťovni možnosť penále predpísať, ale povinnosť penále predpísať, ak nastanú právne skutočnosti podmieňujúce predpísanie penále - túto skutočnosť však žalobkyňa v podanej správnej žalobe nenamieta. Bola toho názoru, že zásadnou otázkou, ktorá je v predmetnej veci sporná, je aplikácia § 147 ZSP v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje právny inštitút premlčania. Konštatovala, že z pohľadu žalobkyne je právo predpísať penále premlčané, na čo Sociálna poisťovňa mala prihliadnuť z úradnej povinnosti, pričom premlčanie mala podľa názoru žalobkyne posudzovať až k právoplatnosti napadnutého rozhodnutia. Uviedla, že s týmto právnym názorom žalobkyne nemôže súhlasiť a poukázala na to, že v judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky existujú rozdielne názory na to, či má Sociálna poisťovňa na uplynutie premlčacej lehoty prihliadať len na námietku vznesenú účastníkom konania alebo ex offa, t. j. či je lehota upravená v § 147 ods. 1 ZSP lehotou premlčacou alebo prekluzívnou – tvrdila, že rovnako aj Najvyšší správny súd Slovenskej republiky dospel k právnemu záveru, že v rozhodovacej praxi senátov najvyššieho súdu boli vyslovené rôzne právne názory na otázku, či ustanovenie § 147 ZSP ukladá žalovanej, aby na premlčanie práva predpísať poistné prihliadala aj bez zodpovedajúcej námietky osoby, ktorá je povinná ho odvádzať - keďže by sa akýmkoľvek rozhodnutím vo veci odklonil minimálne od jedného z už vyslovených právnych záverov, senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky postúpil vec uznesením 9Sžsk/83/2020 zo dňa 30.03.2022 na rozhodnutie veľkému senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky - Najvyšší správny súd v predmetnom uznesení poukázal na doterajšiu judikatúru najvyššieho súdu, ktorá k tejto otázke formulovala rozličné stanoviská a pripomenul, že „Ustanovenie § 147 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. predovšetkým z jazykového hľadiska jednoznačne normuje, že právo predpísať poistné „sa premlčuje“ a nie, že právo zaniká. Ako však správne naznačil už najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 7Sžso 28/2016, posúdenie povahy a konkrétnych účinkov takého „premlčania“ je otázkou komplikovanou, pretože v odvetví verejného práva neexistuje jednotná definícia pojmu a účinkov premlčania. Avšak práve odvetvie sociálneho zabezpečenia (poistenia) poskytuje dostatok príkladov, že medzi premlčaním a preklúziou a ich účinkami sa dôsledne rozlišuje.“ Poukázala na to, že na tomto mieste Najvyšší správny súd Slovenskej republiky uviedol historickú genézu právnej úpravy inštitútu „premlčania“ v práve sociálneho zabezpečenia (poistenia) od unifikovaného predpisu, zákona č. 221/1924 Zb. z. a n. o poistení zamestnancov pre prípad choroby, invalidity a staroby, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 1926 a ktorý upravoval sociálne poistenie v Československu, až

po v súčasnosti platný a účinný ZSP v znení neskorších predpisov. Uviedla, že z prehľadu, ktorý v tejto veci Najvyšší správny súd Slovenskej republiky uviedol, vyvodil napokon záver, že predpisy na úseku sociálneho poistenia a sociálneho zabezpečenia v rôznych historických obdobiach rozlišovali medzi premlčaním a preklúziou (zánikom) nároku. Zároveň Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vyslovil právny názor, že „...z uvedeného prehľadu vyplýva, že ak tieto predpisy upravovali premlčanie, jeho účinky minimálne dôvodové správy a judikatúra spájali s námietkou premlčania, ktorú vnesie povinná osoba. Ako dosvedčuje znenie dnes účinného § 147 zákona č. 461/2003 Z. z., ale aj dôvodová správa k nemu, toto ustanovenie jasne nadväzuje na dovtedajšiu právnu úpravu premlčania práva predpísať poistné, a nie jeho preklúzie. Preto žalovaná nemusí prihliadať na premlčanie z úradnej povinnosti, ak povinná osoba príslušnú námietku nevzniesla. V prospech tohto záveru svedčí takisto úprava § 151 ods. 2 písm. h) zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2008, podľa ktorého Sociálna poisťovňa odpíše pohľadávku alebo jej neuhradenú časť na základe rozhodnutia o uznaní námietky premlčania dlžníka. Podľa § 151 ods. 4 odpísaním pohľadávky podľa odseku 2 pohľadávka zaniká. Citované ustanovenia tak viažu účinky odpísania pohľadávky až na uznanie námietky premlčania dlžníka. Naopak, ani § 150 ani § 151 cit. zák. neviažu odpísanie (a ani zánik) pohľadávky na samotnú skutočnosť, že uplynula premlčacia doba podľa §147 ods. 1 cit. zák.“ Bola toho právneho názoru, že „inštitút premlčania“ a „inštitút preklúzie“ sú dva rozličné právne inštitúty, ktoré nie je možné zamieňať. Preklúzia je spôsob zániku práva (vrátane jeho nároku) uplynutím tzv. prekluzívnej (prepadnej) lehoty, výslovne stanovenej zákonom, ak sa nevykonalo v predpísanom čase. Na preklúziu príslušné orgány prihliadajú z úradnej povinnosti a plnením prekludovaného práva vzniká právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Právny inštitút preklúzie je v právnom poriadku Slovenskej republiky terminologicky vyjadrený ako „zaniká“, „inak právo zanikne“. Naproti tomu premlčanie znamená uplynutie času stanoveného v zákone na vykonanie práva bez toho, že by oprávnený subjekt svoje právo vykonal. Premlčané právo nemožno oprávnenému priznať, ak povinný vzniesol námietku premlčania, ktorá má za následok zánik súdnej vymáhateľnosti premlčaného práva (zánik nároku). Premlčaná pohľadávka však naďalej existuje, len jej plnenie nemožno vynútiť štátnou autoritou, ak dlžník vnesie námietku premlčania. Premlčaná pohľadávka sa mení na naturálnu obligáciu, ktorej splnenie nie je plnením bez právneho dôvodu. Právny inštitút premlčania je v právnom poriadku Slovenskej republiky terminologicky vyjadrený ako „premlčanie“, „právo sa premlčí“. Ak zákon výslovne hovorí o premlčaní, potom ide v každom prípade o premlčanie. Ak zákon ustanovuje, že „právo alebo nárok inak zanikne“, pretože nebolo uplatnené včas, ide o preklúziu. Mala za to, že ak by vôľa zákonodarcu pri tvorbe právnej úpravy premlčania obsiahnutej v § 147 ZSP v znení neskorších predpisov smerovala k úprave právneho inštitútu preklúzie, zákonodarca by nepoužil terminológiu „premlčanie“, „sa premlčí“, ktorá je v právnom poriadku Slovenskej republiky typická pre právny inštitút premlčania a ktorého nárok, resp. vymáhateľnosť tohto nároku, možno odvrátiť námietkou premlčania. Za predpokladu, že by skutočným úmyslom zákonodarcu bolo upraviť v ustanovení § 147 ZSP v znení neskorších predpisov právny inštitút preklúzie, zákonodarca by pri tvorbe ustanovenia § 147 ZSP použil terminológiu typickú pre právny inštitút preklúzie a predmetné ustanovenie by znelo napríklad: „Právo predpísať poistné zanikne, ak poistné nebolo predpísané do desiatich rokoch odo dňa jeho splatnosti“. Na podporu tohto tvrdenia sa odvolala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžsk/6/2019 zo dňa 30.06.2020, bod 24., v ktorom najvyšší súd vyslovil právny názor, že „Pokiaľ krajský súd založil svoj záver o tom, že preskúmané rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia práve z dôvodu, že správny orgán neprihliadol ex offo na prípadné premlčanie predpisovaného penále, kasačný súd dal za pravdu sťažovateľke (Sociálnej poisťovni), že takúto povinnosť nemala, pretože právo predpísať penále nie je postihované preklúziou práva, ale jeho premlčaním, ktoré musí namietkať povinný subjekt.“ Rovnako aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžsk/64/2018 zo dňa 29.01.2020 výslovne vyplýva, že námietku premlčania musí účastník konania v konaní vo veciach sociálneho poistenia uplatniť, z čoho je zrejmé, že na námietku premlčania Sociálna poisťovňa neprihliada „ex offo“. Poukázala aj na to, že v rozsudku sp. zn. 9Sžsk/156/2018 zo dňa 26.02.2020 Najvyšší súd Slovenskej republiky tiež dospel k právnomu záveru, že: „Správne orgány nemali možnosť v rámci administratívneho konania zaoberať sa námietkou premlčania, ktorá im nebola žalobcom vnesená do právoplatného skončenia veci žalovanou.“ – konštatovala, že z uvedeného jednoznačne vyplýva, že námietkou premlčania sa Sociálna poisťovňa môže zaoberať výlučne vtedy, ak bola účastníkom konania vnesená v rámci konania vo veciach sociálneho poistenia. Zdôraznila, že vzhľadom na to, že žalobkyňa do skončenia odvolacieho konania námietku premlčania nevzniesla, tak sa nemohla zaoberať právom predpísať penále z pohľadu jeho premlčania. Rovnako sa nestotožnila s názorom žalobkyne, že penále musí Sociálna poisťovňa predpísať právoplatne v desaťročnej premlčacej lehote. Bola toho právneho názoru, že premlčanie práva Sociálnej poisťovne predpísať penále je potrebné posudzovať

vždy ku dňu vydania prvostupňového rozhodnutia, ktorým bolo penále predpísané, pretože týmto dňom si Sociálna poisťovňa toto svoje právo uplatnila. Vo vzťahu k rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžso/28/2016 zo dňa 25.01.2018, na ktorý sa žalobkyňa v tejto súvislosti odvoláva, poukázala na to, že každý rozsudok, či už krajského súdu, alebo Najvyššieho súdu/správneho súdu Slovenskej republiky, predstavuje individuálny právny akt štátneho orgánu s justičnou právomocou, ktorý sa vyznačuje individualizáciou a konkretizáciou subjektu a predmetu (veci), na ktoré sa vzťahuje a nemá všeobecne záväzný charakter. Poukázala na odlišný právny názor na otázku premlčania, ktorý vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 9Sžso/45/2016 zo dňa 30.05.2018, v ktorom najvyšší súd dospel k záveru, že „...námiетка premlčania by bola dôvodná len vtedy, ak by premlčacia lehota uplynula už ku dňu rozhodnutia pobočky. Opačný výklad by znamenal, že pobočkou Sociálnej poisťovne včas predpísané penále by sa v dôsledku podania odvolania a následného prieskumu prvostupňového rozhodnutia, vrátane vykonania navrhovaných dôkazov, považovalo za premlčané, čo zrejme nebolo úmyslom zákonodarcu. Podľa názoru odvolacieho súdu z hľadiska zachovania premlčacej lehoty stačí, aby správny orgán prvého stupňa, v danom prípade pobočka, predpísala penále najneskôr v posledný deň premlčacej lehoty (§ 178 ods. 1 písm. a/ bod 9 zákona č. 461/2003 Z. z.). Iný výklad, podľa ktorého by v desaťročnej premlčacej lehote malo byť vydané už aj rozhodnutie správneho orgánu druhého stupňa ako orgánu odvolacieho, nie je logický, najmä z hľadiska potreby vykonať prípadné dokazovanie, z hľadiska možných obštrukcií zo strany povinného. V druhostupňovom správnom konaní správny orgán (tu žalovaná) preskúma správnosť rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu v čase jeho vydania (§ 179 ods. 1 písm. b/ zákona 461/2003 Z. z.).“ Uviedla, že rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžso/28/2016 zo dňa 25.01.2018 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžso/45/2016 zo dňa 30.05.2018 majú rovnakú právnu silu. Tvrdila, že jej právny názor, že uplynutie desaťročnej premlčacej lehoty je potrebné posudzovať k dátumu vydania prvostupňového rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ktorým bolo penále predpísané vychádza z tej skutočnosti, že ZSP v znení neskorších predpisov priznáva účastníkovi konania právo podať proti prvostupňovému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok (odvolanie). Odvolanie, ktoré bolo podané včas a oprávnenou osobou má za následok, že prvostupňové rozhodnutie nenadobudne právoplatnosť a vykonateľnosť, a to až do času, kým o odvolaní nerozhodne odvolací orgán. Pobočka Sociálnej poisťovne, ktorá vydala prvostupňové rozhodnutie, je povinná upovedomiť ostatných účastníkov konania o obsahu podaného odvolania, vyzvať ich, aby sa k nemu v určenej lehote vyjadrili a súčasne podľa potreby doplnili konanie o vykonanie nových dôkazov. Ak o odvolaní nerozhodne pobočka Sociálnej poisťovne, ktorá vydala prvostupňové rozhodnutie, predloží odvolanie spolu s výsledkami doplneného konania a so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu najneskôr do 30 dní odo dňa, keď jej odvolanie došlo. Odvolací orgán je povinný preskúmať napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu. Ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni a následne rozhodnutie zmení, zruší alebo odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí. Z uvedeného je podľa jej názoru zjavné, že v rámci odvolacieho konania sa vykonáva množstvo procesných úkonov, čo môže mať za následok, že odvolacie konanie trvá dlhší čas (odvolací orgán má právo v odôvodnených prípadoch aj predĺžiť lehotu na rozhodnutie). Za predpokladu, že by sa uplynutie premlčacej lehoty posudzovalo k právoplatnému rozhodnutiu Sociálnej poisťovne (ako to prezentuje žalobkyňa), v praxi by dochádzalo k situáciám, že by sa premlčalo aj právo predpísať penále, ktoré Sociálna poisťovňa predpísala včas a v súlade so ZSP v znení neskorších predpisov. Opakovane zdôraznila, že v čase, kedy Sociálna poisťovňa penále predpisuje, nie je možné predvídať, kedy rozhodnutie, ktorým sa penále predpísalo, nadobudne právoplatnosť. V aplikačnej praxi je nerealizovateľné posudzovať námietku premlčania ku dňu dátumu právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo penále predpísané vzhľadom na to, že pri predpísaní penále Sociálna poisťovňa logicky nemôže vedieť, kedy predmetné rozhodnutie nadobudne právoplatnosť, t. j. nedá sa predpokladať kedy účastník konania rozhodnutie prevezme, či ho vôbec prevezme, ak ho prevezme či podá odvolanie alebo sa vzdá odvolania, resp. odvolanie nepodá, rovnako sa nedá predpokladať, kedy bude ukončené odvolacie konanie v prípade, ak účastník konania využije svoje právo na podanie opravného prostriedku. Ak by Sociálna poisťovňa prijala prezentovaný právny názor žalobkyne, premlčanie by sa posudzovalo výslovne k abstraktnému dátumu, ktorý naostatok nemusí byť ani správny a mohlo by dokonca dochádzať k prípadom, kedy povinná osoba bude spôsobovať prieťahy v konaní za účelom, aby sa predpísané penále stalo aspoň z časti premlčané; navyiac môže dôjsť v rámci odvolacieho konania aj k prerušeniu tohto konania z dôvodov ustanovených v § 193 ZSP v znení neskorších predpisov, tak, ako to bolo v prípade žalobkyne, kedy Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodnutím č. 41441-2/2017-BA/PK zo dňa 05.06.2017 a následne rozhodnutím č. 22022-3/2020-BA/PK zo dňa 18.06.2020, prerušila odvolacie konanie. Po odpadnutí dôvodov, pre ktoré bolo odvolacie konanie prerušené, pokračovala v konaní a následne vydala napadnuté rozhodnutie. Tvrdila, že

skutočnosť, že v súlade so ZSP v znení neskorších predpisov prerušila konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci predpísania penále neznamená, že si právo predpísať penále neuplatnila včas, a to dňa 26.04.2017, t. j. ešte pred uplynutím práva na predpísanie penále za október 2009 až december 2010. Uviedla, že z § 147 ods. 1 ZSP jednoznačne vyplýva, že právo predpísať poistné sa premlčí za 10 rokov odo dňa jeho splatnosti, ak tento zákon neustanovuje inak. Na základe § 241 ods. 1 ZSP v znení neskorších predpisov sa ustanovenie § 147 ZSP vzťahuje aj na penále. Zo slovného spojenia „právo predpísať poistné“ vyplýva, že Sociálna poisťovňa je pre úspešné uplatnenie práva na zaplatenie poistného, povinná poistné predpísať v zákonom stanovenej lehote. Vydaním rozhodnutia o predpísaní poistného Sociálna poisťovňa pristupuje k uplatneniu si práva na odvedenie poistného. Tým po formálnej i materiálnej stránke naplnila obsah slovného spojenia „predpísať poistné“. V tejto súvislosti upriamila pozornosť aj na to, že zo žiadneho z ustanovení ZSP v znení neskorších predpisov ani len nepriamo nevyplýva, že rozhodnutie, ktorým bolo poistné predpísané, musí v rámci plynutia premlčacej doby nadobudnúť aj právoplatnosť. Práve naopak, slovné spojenie „predpísať poistné“ v premlčacej lehote znamená, že Sociálna poisťovňa si v premlčacej lehote uplatní svoje právo na odvedenie poistného tým, že „predpíše poistné“, t. j. vydá rozhodnutie o predpísaní poistného. Ak Sociálna poisťovňa predpíše poistné, t. j. vydá rozhodnutie o predpísaní poistného pred uplynutím 10-ročnej premlčacej lehoty, účastník konania nemôže uplatniteľnosť tohto práva odvrátiť námietkou premlčania, pretože Sociálna poisťovňa si svoje právo uplatnila včas. Tvrdila, že na tejto skutočnosti nemení nič ani to, že rozhodnutie vo veci predpísania poistného v rámci premlčacej lehoty nenadobudlo právoplatnosť, pretože aj v prípadnom odvolacom konaní je pre posúdenie správnosti a zákonnosti rozhodnutia, rozhodujúci právny a skutkový stav v čase vydania prvostupňového rozhodnutia, ktoré je predmetom odvolacieho konania. V súvislosti s uvedenou námietkou poukázala aj na tú skutočnosť, že rovnaký právny názor zastáva v tejto veci aj Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, t. j. že uplynutie desaťročnej premlčacej lehoty je potrebné posudzovať k dátumu vydania prvostupňového rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ktorým bolo penále predpísané. Poukázala na to, že Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky je gestorm právnych predpisov v oblasti práva sociálneho zabezpečenia, a preto je potrebné prihliadať v predmetnej veci aj na právny názor ministerstva - hoci jeho výklad právnej normy, ktorú vytvoril, nie je pre súd záväzný, bližšie však objasňuje, čo viedlo zákonodarcu k tvorbe určitej právnej normy, resp. ako treba určitú právnu normu interpretovať - tento právny názor vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn.9Sžso/94/2018 zo dňa 23.09.2019. Uviedla, že právo predpísať penále sa podľa § 147 ods. 1 ZSP premlčí za desať rokov odo dňa splatnosti poistného, za ktoré bolo penále predpísané - z uvedeného je podľa jej názoru zrejmé, že pri posudzovaní námietky premlčania je rozhodujúci dátum splatnosti poistného, z ktorého bolo penále predpísané. Vzhľadom na dátumy splatnosti poistného, za ktoré prvostupňový orgán predpísal žalobkyni penále prvostupňovým rozhodnutím, považovala za zrejmé, že poistné za mesiac október 2009, bolo splatné dňa 08.11.2009 a teda premlčacia lehota by uplynula až 08.11.2019 - z uvedeného vyplýva, že desaťročná premlčacia lehota ku dňu vydania prvostupňového rozhodnutia neuplynula, a preto penále, predpísané za sporné obdobie, premlčané nebolo. Záverom poukázala aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžsk/65/2019 zo dňa 30.09.2020. Zotrvála na právnom názore, že nárok na predpísanie penále za obdobie október 2009 až december 2010 nie je premlčaný a bol uplatnený lege artis, t. j. podľa zákona. Žalobu žiadala zamietnuť. Nežiadala nariadenie pojednávania.

10. Žalobkyňa v replike zo dňa 17.02.2023 opätovne zopakovala všetky argumenty, ktoré už vzniesla v podanej žalobe. Zotrvála na podanej žalobe, ako aj na svojej žalobnej argumentácii. Žiadala, aby súd žalobe vyhovel.

11. Žalovaná dupliku nepodala.

IV.

Relevantné právne predpisy

12. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

13. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

14. Podľa § 6 ods. 1, 2 písm. c) SSP (1) Správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

(2) Správne sudy rozhodujú v konaniach o

c) správnych žalobách v sociálnych veciach.

15. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

16. Podľa § 190 SSP, ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

17. Podľa 202 ods. 2 SSP, správnu žalobu fyzickej osoby správny súd posudzuje neformálne. Ak je žalobcom právnická osoba, správna žaloba musí obsahovať všetky náležitosti uvedené v odseku 1 a § 182 ods. 1.

18. Podľa § 203 ods. 2 SSP, pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi.

19. Podľa § 141 ods. 1 ZSP, fyzická osoba a právnická osoba, ktoré sú povinné platiť poisťné, sú povinné poisťné odvádzať, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 142 ods. 1 ZSP, poisťné sa platí na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici za kalendárny mesiac pozadu, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 143 ods. 1 ZSP, poisťné je splatné do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa platí poisťné, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 240 ods. 1 ZSP v znení zákona č. 2/2017 Z.z. účinnom od 01. apríla 2017, fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poisťné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré neodviedli poisťné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich odviedli v nižšej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poisťného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti, zaplatená exekútorovi alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 240 ods. 2 ZSP v znení zákona č. 266/2017 Z.z. účinnom od 01. januára 2018, predpísané penále podľa odseku 1 nemôže presiahnuť dlžnú sumu poisťného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za kontrolované obdobie. Sociálna poisťovňa penále nepredpíše, ak penále za kontrolované obdobie nie je vyššie ako 5 eur.

24. Podľa § 147 ods. 1 ZSP v znení účinnom ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia, právo predpísať poisťné sa premlčí za desať rokov odo dňa jeho splatnosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Podľa § 241 ods. 1 ZSP v znení účinnom ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia, na pokuty a na penále platia ustanovenia § 142 ods. 6 a 7, § 143 ods. 3 a § 145 až 147 o poistnom primerane.

V.

Posúdenie veci správnym súdom

26. Správny súd v Bratislave v prvom rade uvádza, že s odkazom na zákon č. 151/2022 Z.z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o správnych súdoch“) sa okrem iného zriadil aj Správny súd v Bratislave. Ustanovenie § 3 ods. 1 zákona o správnych súdoch uvádza, že správne súdy začnú svoju činnosť 1. júna 2023. Citované ustanovenie zároveň uvádza: „ak § 4 ods. 1 neustanovuje inak, výkon súdnictva prechádza od 1. júna 2023 z krajských súdov na správne súdy vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna daná právomoc správnych súdov, a to z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave.“ Výkon súdnictva prešiel z krajských súdov na novozriadené správne súdy odo dňa 1. júna 2023 vo všetkých veciach, v ktorých je od tohto dátumu daná právomoc správnych súdov.

27. Predmetná vec bola pôvodne iniciovaná a následne prejednávaná Krajským súdom v Trnave pod pridelenou spisovou značkou 20Sa/32/2022. Od 1. júna 2023 je na konanie v tejto veci príslušný Správny súd v Bratislave. Vec bola náhodným výberom pridelená samosudcovi do oddelenia 15Sa, ktorý o nej rozhodol pod pôvodnou spisovou značkou s predponou TT-20Sa/32/2022.

28. Správny súd v Bratislave (ďalej aj „správny súd“) ako vecne a miestne príslušný podľa § 10, § 13 ods. 3 SSP v konaní o správnej žalobe v sociálnej veci preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie podľa § 199 až § 205 SSP, oboznámil sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu žalovanej, preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovanej a priebeh administratívneho konania, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia, posúdil správnu žalobu neformálne neviazaný pri svojom rozhodovaní žalobnými bodmi podľa § 202 ods. 2 SSP v spojení s § 203 ods. 2 SSP, podľa stavu veci v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa § 135 ods. 1 SSP a dospel k záveru, že správna žaloba nie je dôvodná. O žalobe rozhodol bez nariadenia pojednávania, nakoľko boli splnené podmienky podľa § 137 ods. 4 SSP.

29. Predmetom konania v danej veci je preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovanej č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 04.10.2022, ktorým žalovaná podľa § 218 ods. 2 ZSP odvolanie žalobkyne v celom rozsahu zamietla a prvostupňové rozhodnutie prvostupňového orgánu potvrdila. Prvostupňový orgán prvostupňovým rozhodnutím podľa § 178 ods. 1 písm. a) deviaty bod a § 240 ZSP v znení neskorších predpisov predpísal žalobkyňi ako samostatne zárobkovo činnéj osobe za obdobie október 2009, november 2009, december 2009, január 2010, február 2010, marec 2010, apríl 2010, máj 2010, jún 2010, júl 2010, august 2010, september 2010, október 2010, november 2010, december 2010, penále v sume 3.812,84 eur vypočítané z dlžnej sumy poistného a príspevkov, vo výške 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, respektíve do dňa začatia kontroly (t. j. do dňa 26.04.2017). Neoddeliteľnou súčasťou prvostupňového rozhodnutia je príloha.

30. Spornou medzi účastníkmi konania v tomto prípade bola aplikácia § 147 ZSP v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje právny inštitút premičania. Správny súd sa preto zamerl na prieskum predmetnej aplikácie § 147 ZSP v znení neskorších predpisov. V tejto súvislosti však správny súd považuje za potrebné uviesť, že keďže žalobkyňa do skončenia odvolacieho konania námietku premičania práva predpísať penále nevzniesla, tak sa žalovaná v napadnutom rozhodnutí ani nemohla zaoberať právom predpísať penále z pohľadu jeho premičania – uvedený postup žalovanej je podľa správneho súdu plne v súlade so zákonom, pričom správny súd na námietku premičania práva predpísať penále, ktorá bola vznesená žalobkyňou v podanej žalobe, už nemôže prihliadať (§ 135 ods. 1 SSP).

31. Z obsahu administratívneho spisu správny súd zistil, že Sociálna poisťovňa, pobočka Trnava dňa 02.11.2016 vydala rozhodnutie č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, ktorým predpísala žalobkyňi ako povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnéj osobe, poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity za mesiace október 2009 až december 2010 v celkovej sume 3.812,84 eur. Na základe odvolania žalobkyne, Sociálna poisťovňa, ústredie ako odvolací orgán, vydala dňa 23.01.2017 rozhodnutie č. XXXXX-X/XXXX-XX, ktorým rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX pozmenila z dôvodu formálneho nedostatku, ktorý však nemal vplyv na výšku predpísaného poistného, ani na povinnosť žalobkyne túto dlžnú sumu uhradiť. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXXXX-X/XXXX-XX nadobudlo právoplatnosť dňa 08.02.2017. Následne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXXXX-X/XXXX-XX bolo na základe žaloby podanej žalobkyňou preskúmané Krajským súdom v Trnave, ktorý rozsudkom sp.

zn. 20Sa/11/2017-64 zo dňa 23.03.2018 žalobu žalobkyne zamietol. Proti predmetnému rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20Sa/11/2017-64 žalobkyňa podala kasačnú sťažnosť, ktorú Najvyšší súd Slovenskej republiky zamietol rozsudkom sp. zn. 9Sžsk/116/2018 zo dňa 29.01.2020 (právoplatné dňa 06.03.2020).

32. Z obsahu administratívneho spisu správny súd zistil aj to, že Sociálna poisťovňa, pobočka Trnava dňa 03.05.2016 vydala rozhodnutie č. XXXXX-XX/XXXXXX, ktorým rozhodla, že žalobkyňa ako samostatne zárobkovo činná osoba povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie nezaniklo dňa 30.09.2009, ale zaniklo dňa 31.12.2010 (uvedené rozhodnutie bolo vydané v dôsledku toho, že Registračný list fyzickej osoby – odhláška s dátumom zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia 30.09.2009, ktorú predložila žalobkyňa Sociálnej poisťovni, pobočka Trnava, bola považovaná za spornú). Na základe odvolania žalobkyne, Sociálna poisťovňa, ústredie ako odvolací orgán, vydala dňa 21.09.2016 rozhodnutie č. XXXXX-X/XXXX-XX, ktorým rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava č. XXXXX-XX/XXXXXX potvrdila. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXXXX-X/XXXX-XX nadobudlo právoplatnosť dňa 03.10.2016. Dňa 29.05.2018 bol Sociálnej poisťovni, ústredie doručený protest prokurátora z krajskej prokuratúry Bratislava, v ktorom prokurátor žiadal rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava č. XXXXX-XX/XXXXXX a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXXXX-X/XXXX-XX ako nezákonné zrušiť. Sociálna poisťovňa, ústredie podanému protestu prokurátora nevyhovela a dňa 26.06.2018 protest prokurátora odstúpila Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky ako dozornému orgánu, na rozhodnutie vo veci. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky dňa 24.07.2018 vydalo rozhodnutie č. 16760/2018-M_OVP, ktorým protestu prokurátora nevyhovelo. Dňa 09.08.2018 podala žalobkyňa proti rozhodnutiu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 16760/2018-M_OVP rozklad. Na základe podaného rozkladu minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky vydal dňa 05.10.2018 rozhodnutie č. 19557/2018-M_OSL, ktorým zamietol rozklad žalobkyne a rozhodnutie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 16760/2018-M_OVP potvrdil. Rozhodnutie č. 19557/2018-M_OSL nadobudlo právoplatnosť dňa 12.10.2018. Dňa 11.12.2018 podala Krajská prokuratúra Bratislava žalobu, ktorou sa domáhala súdneho preskúmania zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 21.09.2016. Podaním zo dňa 02.06.2021 vzala Krajská prokuratúra Bratislava žalobu späť, preto Krajský súd v Bratislave dňa 29.09.2021 vydal uznesenie sp. zn. 7Sa/110/2018-132, ktorým predmetné konanie zastavil. Keďže žalobkyňa podala dňa 11.11.2021 proti uzneseniu sp. zn. 7Sa/110/2018-132 kasačnú sťažnosť, v konaní pokračoval Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ktorý uznesením sp. zn. 7Ssk/26/2022 zo dňa 06.07.2022 kasačnú sťažnosť zamietol (uznesenie právoplatné dňa 05.08.2022).

33. Z obsahu administratívneho spisu správny súd zistil taktiež to, že žalobkyňa v čase vydania napadnutého rozhodnutia nebola sporiteľkou podľa osobitného predpisu.

34. Z obsahu administratívneho spisu správny súd zistil aj to, že Trnavský samosprávny kraj dňa 24.03.2006 rozhodnutím č. TA/2006/1903 vyhovel žiadosti žalobkyne o vydanie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia v ambulancii v kategórii lekár v špecializačnom odbore: všeobecné lekárstvo, so začiatkom prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia dňom 01.04.2006; rozhodnutím Trnavského samosprávneho kraja č. TA/949/2009/OZaHF-004 z 03.08.2009 bolo žalobkyňi dňom 30.09.2009 zrušené vyššie uvedené povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia a zároveň Trnavský samosprávny kraj vyhovel žiadosti spoločnosti DK Praktik s r.o. (zastúpenej žalobkyňou, so sídlom spoločnosti Za bránou 1/A, Smolenice) a povolil prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia - ambulancia, v kategórii lekár, v špecializačnom odbore: všeobecné lekárstvo, so začiatkom prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia dňom 01.10.2009. Z obsahu administratívneho spisu správny súd zistil taktiež to, že žalobkyňa dňa 05.10.2009 predložila Sociálnej poisťovni, pobočka Trnava Registračný list fyzickej osoby - odhlášku z povinného nemocenského poistenia a z povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činné osoby s dňom zániku týchto poistení 30.09.2009 (uvedená odhláška s dátumom zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia 30.09.2009, ktorú predložila žalobkyňa Sociálnej poisťovni, pobočka Trnava, bola však považovaná za spornú - žalobkyňa ako samostatne zárobkovo činná osoba povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie zaniklo až dňa 31.12.2010 – vid'. bod 32. odôvodnenia tohto rozsudku).

35. Z obsahu administratívneho spisu správny súd zistil taktiež to, že žalobkyni bola Slovenskou lekárskou komorou dňa 02.12.2005 vydaná licencia č. G./XX na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekárov v odbore všeobecné lekárstvo - z rozhodnutia Slovenskej lekárskej komory č. LZA/TT/0484/05 zo dňa 14.11.2014 vyplýva aj to, že licencia č. G./XX bola na základe žiadosti žalobkyne zrušená až ku dňu 31.12.2014.

36. Správny súd v tejto súvislosti konštatuje, že Sociálna poisťovňa rozhoduje o vzniku, prerušení alebo zániku sociálneho poistenia, o predpísaní poistného a o predpísaní penále v troch samostatných konaniach. Otázky vzniku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia žalobkyne, respektíve zániku/nezániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby – žalobkyne a predpísania poistného boli už právoplatne vyriešené v iných vyššie uvedených konaniach a v konaní o predpísaní penále sa už nemôžu preskúmavať – v tomto smere teda žalovaná postupovala správne a zákonne, keďže z predmetných právoplatných rozhodnutí pri vydávaní napadnutého rozhodnutia vychádzala. V tejto súvislosti správny súd poukazuje napr. na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky zo dňa 13.10.2023 sp. zn. 7Ssk/11/2021.

37. K námietkam žalobkyne správny súd uvádza nasledovné:

38. Z ustanovenia § 147 ods. 1 ZSP vyplýva, že právo predpísať poistné sa premlčí za desať rokov odo dňa jeho splatnosti, ak ZSP neustanovuje inak, pričom § 241 ods. 1 ZSP v znení neskorších predpisov ustanovuje, že na penále platí § 147 o poistnom primerane. Penále sa stáva pohľadávkou Sociálnej poisťovne dňom jeho predpísania formou rozhodnutia. K otázke okamihu vzniku pohľadávky na penále správny súd poukazuje napr. na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžso/20/2013 zo dňa 10.12.2013, podľa ktorého: „... je celkom nepochybné to, že na vznik povinnosti zaplatiť penále nepostačuje naplnenie podmienok ustanovených v zákone, ale právne relevantnou skutočnosťou pre vznik povinnosti zaplatiť penále je až autoritatívny vrchnostenský akt vyhlásený spôsobom, ktorý je predpísaný zákonom stanovenou formou, t. j. až vydaním rozhodnutia o penále v zmysle § 240 zák. č. 461/2003 Z. z. Až týmto rozhodnutím oprávneného orgánu sa konštituuje pre platiteľa neskor, resp. v nedostatočnej výške odvedeného, či neodvedeného poistného nielen povinnosť zaplatiť penále, ale aj vedomosť v akej výške a na akom právnom základe.“

39. Správny súd ďalej považuje za potrebné poukázať na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžsk/63/2019 zo dňa 29.11.2023, ktorý v časti svojho odôvodnenia uviedol: „Kasačnému súdu neuniklo, že žalobkyňa ešte v odvolaní proti rozhodnutiu pobočky namietla, že predpísané poistné je premlčané. Zrejme kvôli použitému zrušovaciemu dôvodu sa správny súd nezaoberal otázkou, či žalovaná túto otázku posúdila správne. Podľa § 147 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. sa právo predpísať poistné premlčí za desať rokov odo dňa jeho splatnosti. Výklad tohto ustanovenia sa medzičasom stal predmetom rozhodovania veľkého senátu tunajšieho súdu. Ten v rozsudku sp. zn. 1 SVs 5/2022 formuloval právny názor, v zmysle ktorého premlčanie práva predpísať poistné podľa citovaného ustanovenia neznamená, že by uplynutím premlčacej doby zanikala pohľadávka žalovanej na poistné a jej právo predpísať ho. Naopak, znamená to, že osoba povinná odvieť poistné môže po uplynutí tejto doby namietať premlčanie tohto práva vo vzťahu k poistnému, ktoré do uplynutia tejto doby nebolo predpísané (hoci aj neprávoplatne vydaným) rozhodnutím pobočky. Tento právny názor je podľa § 466 ods. 3 SSP záväzný aj pre senáty kasačného súdu a senát nevidí žiaden dôvod, prečo by sa od tohto právneho názoru mal odkláňať. Ako však uviedla už žalovaná v preskúmanom rozhodnutí, premlčacia doba podľa § 147 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. plynie od splatnosti poistného, ktorá nastáva spravidla ôsmym dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa poistné platí (§ 143 ods. 1 cit. zák.). V prerokovanej veci pobočka svojím rozhodnutím predpísala najstaršie poistné za február 2008, ktoré podľa citovaných ustanovení bolo splatné najskôr 8. marca 2008. Premlčané by tak bolo najskôr 8. marca 2018 a ak bolo predpísané rozhodnutím pobočky vydaným 19. februára 2018, stalo sa tak pred jeho premlčaním.“ Uvedené možno analogicky použiť aj na predpísanie penále v prejednávanej veci (správny súd poukazuje na uvedené najmä z dôvodu lepšieho pochopenia toho, prečo sú námietky žalobkyne nedôvodné, a to z opatrnosti, aj keď žalobkyňa námietku premlčania práva Sociálnej poisťovne predpísať penále nevzniesla v administratívnom konaní).

40. Ďalej má správny súd za to, že inštitút premlčania procesného práva predpísať poistné alebo penále podľa § 147 ods. 1 ZSP je legislatívne jednoznačne upravený a pri použití, či už gramatického výkladu

právnej normy alebo logického výkladu právnej normy nie je pochýb o tom, že úmyslom zákonodarcu bolo ustanoviť premlčaciu lehotu, a nie prekluzívnu lehotu, práva Sociálnej poisťovne predpísať poistné alebo penále. Správny súd je jednoznačne toho názoru, že pri uplatnení procesného práva Sociálnej poisťovne podľa § 147 ods. 1 ZSP postačuje samotné vydanie písomného rozhodnutia o poistnom alebo penále (prvostupňového rozhodnutia pobočkou), t. j. premlčacia desaťročná lehota ustanovená pre uplatnenie práva (oprávnenia) Sociálnej poisťovne predpísať poistné alebo penále sa viaže ku dňu vydania rozhodnutia o predpísaní poistného (v rámci vecnej príslušnosti Sociálnej poisťovne podľa § 178 ods. 1 písm. a) ôsmy bod a § 179 ods. 1 písm. b) ZSP). To znamená, že premlčanie práva Sociálnej poisťovne podľa § 147 ods. 1 ZSP sa neviaže ku dňu právoplatnosti rozhodnutia o poistnom alebo penále. V opačnom prípade by mohla nastať situácia, kedy by Sociálna poisťovňa, pobočka v okamihu vydania prvostupňového rozhodnutia o predpísaní poistného nevedela určiť, či právo predpísať poistné alebo penále sa nepremilčí a to napríklad v dôsledku podania odvolania účastníkom konania. Následne by mohla nastať situácia, kedy by ani Sociálna poisťovňa, ústredie ako druhostupňový správny orgán, nevedela rozhodnúť o námietke premlčania poistného alebo penále uplatnenej účastníkom konania v rámci podaného odvolania vzhľadom na to, že v čase vydania druhostupňového rozhodnutia by nevedela určiť, kedy bude toto rozhodnutie doručené účastníkovi konania a teda kedy nadobudne právoplatnosť.

41. K otázke ohľadne toho, či žalovaná mala alebo nemala prihliadať ex offo na prípadné premlčanie predpisovaného penále, správny súd poukazuje na bod 24. rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžsk/6/2019 zo dňa 30.06.2020, v ktorom kasačný súd vyslovil nasledovný právny názor „Pokiaľ krajský súd založil svoj záver o tom, že preskúmané rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia práve z dôvodu, že správny orgán neprihliadol ex offo na prípadné premlčanie predpisovaného penále, kasačný súd dal za pravdu sťažovateľke (Sociálnej poisťovni), že takúto povinnosť nemala, pretože právo predpísať penále nie je postihované preklúziou práva, ale jeho premlčaním, ktoré musí namietat' povinný subjekt.“ Rovnako aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžsk/64/2018 zo dňa 29.01.2020 výslovne vyplýva, že námietku premlčania musí účastník konania v konaní vo veciach sociálneho poistenia uplatniť, z čoho je zrejme, že na námietku premlčania Sociálna poisťovňa neprihliada „ex offo“. Správny súd poukazuje aj na to, že v rozsudku sp. zn. 9Sžsk/156/2018 zo dňa 26.02.2020 Najvyšší súd Slovenskej republiky tiež dospel k právnomu záveru, že „Správne orgány nemali možnosť v rámci administratívneho konania zaoberať sa námietkou premlčania, ktorá im nebola žalobcom vznesená do právoplatného skončenia veci žalovanou.“ Vzhľadom na uvedené správny súd považuje námietky žalobkyne za nedôvodné.

42. K otázke uplynutia premlčacej lehoty správny súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžso/45/2016 zo dňa 30.05.2016, ktorý v odôvodnení uviedol: „proti rozhodnutiu prvého stupňa možno podať odvolanie (§ 215 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v čase správneho konania) a toto odvolanie má odkladný účinok (ods. 5). Podaním odvolania začína odvolacie konanie, v ktorom správny orgán prvého stupňa vykonáva úkony uvedené v § 216 zákona o sociálnom poistení, prípadne doplní dokazovanie. V zmysle § 218 zákona o sociálnom poistení odvolací orgán doplní dokazovanie, prípadne odstráni zistené nedostatky. Z uvedeného je zrejme, že odvolacie konanie môže trvať dlhšiu dobu, pričom druhostupňový správny orgán preskúmava rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, teda len vo vzťahu k veci, o ktorej rozhodol prvostupňový správny orgán. Opačný výklad by znamenal, že pobočkou Sociálnej poisťovne včas predpísané penále by sa v dôsledku podania odvolania a následného prieskumu prvostupňového rozhodnutia, vrátane vykonania navrhovaných dôkazov, považovalo za premlčané, čo zrejme nebolo úmyslom zákonodarcu. Podľa názoru odvolacieho súdu z hľadiska zachovania premlčacej lehoty stačí, aby správny orgán prvého stupňa, v danom prípade pobočka, predpísala penále najneskôr v posledný deň premlčacej lehoty (§ 178 ods. 1 písm. a/ bod 9 zákona č. 461/2003 Z. z.). Iný výklad, podľa ktorého by v desaťročnej premlčacej lehote malo byť vydané už aj rozhodnutie správneho orgánu druhého stupňa ako orgánu odvolacieho, nie je logický, najmä z hľadiska potreby vykonať prípadné dokazovanie, z hľadiska možných obštrukcií zo strany povinného. V druhostupňovom správnom konaní správny orgán (tu žalovaná) preskúmava správnosť rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu v čase jeho vydania (§ 179 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z.).“

43. Záverom správny súd z opatrnosti (navyše) poukazuje aj na to, že vzhľadom na dátumy splatnosti poistného, za ktoré prvostupňový orgán predpísal žalobkyňi penále prvostupňovým rozhodnutím (dňa 26.04.2017), je zrejme, že poistné za mesiac október 2009 bolo splatné dňa 08.11.2009, a teda premlčacia lehota by uplynula až 08.11.2019. Z uvedeného teda podľa správneho súdu jednoznačne

vyplýva, že desaťročná premlčacia lehota ku dňu vydania prvostupňového rozhodnutia neuplynula, a preto penále, predpísané za sporné obdobie, premlčané nebolo.

44. V dôsledku vyššie uvedených skutočností správny súd považoval všetky námietky žalobkyne za nedôvodné.

45. Vychádzajúc z týchto záverov a zistení, nakoľko správny súd ani pri neformálnom posudzovaní žaloby bez viazanosti jej žalobnými bodmi v zmysle § 202 ods. 2 a § 203 ods. 2 SSP nezistil nedostatky napadnutého rozhodnutia žalovanej, ako ani predchádzajúceho postupu správnych orgánov, súd správnu žalobu podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol.

46. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 168 SSP, a žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná v celom rozsahu právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože žalovanej voči žalobkyni nevznikli také dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od nej spravodlivo požadovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť.

Prípadná kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia a podáva sa na Správnom súde v Bratislave v počte vyhotovení, zodpovedajúcom počtu účastníkov konania. (§ 443 SSP)

Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440, ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred správnym súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia správneho súdu. (§ 439 ods. 3 SSP)

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d), ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 SSP).